

[Agnete Laustsen]

Jeg tror ikke, jeg skal ledsage dette med flere bemærkninger. Jeg vil håbe på, at vi under udvalgsbehandlingen kan få sagen yderligere belyst.

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Jeg har kun én bemærkning at gøre til fru Agnete Laustsen, og det er den, at det egentlig var helt fantastisk at høre hendes udlægning af min bemærkning om, at efter 3 år skulle man til at betale ejendomsskatter igen. »Så vender de økonomiske problemer tilbage med fuld styrke« – ja, så skal man betale ejendomsskatterne igen. Det blev til en minister, der ikke tror på sin regering. Den udlægning var egentlig fantastisk.

(Kort bemærkning).

Keld Andersen (KF):

Det var egentlig skuffende at høre, at ministerens eneste kommentar drejede sig om fru Agnete Laustsens korrekte konklusion med hensyn til ministerens egen tro på den økonomiske politik, som regeringen fører. Jeg tror ikke, regeringen og ministeren har forstået meget af dette forslag. Meningen var faktisk, at det skulle hjælpe i denne 3 års periode, og at så et og andet skulle lindre i den periode, hvor dette forslag var med til at hjælpe. Men jeg forstår, at regeringen har andre planer, og at det er det, der ligger bag, at når dette forslag udløber, så vender de økonomiske problemer for boligejerne tilbage med fornyet styrke.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, bestræber jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om fiksering og aftrapning af den primær- og amtskommunale grundskyld.

[Af Mimi Jakobsen (CD) m. fl.]

(Beslutningsforslag nr. B 24. Fremsat 21/10 80).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Centrum-demokraterne har ved en tidligere lejlighed her i tinget lovet hvert år at ville fremsætte forslag til folketingsbeslutning om fiksering og aftrapning af den primær- og amtskommunale grundskyld, og med forslaget her har centrum-demokraterne opfyldt løftet for i år.

Som det allerede fremgår af bemærkningerne til beslutningsforslaget, er der i alt væsentligt tale om en genfremsættelse af de tidligere forslag, og mine bemærkninger må da også i det store og hele blive en gentagelse af, hvad jeg tidligere har sagt om dette forslag.

Forslaget tilsigter efter en overgangsperiode helt at afskaffe grundskylden og dermed i realiteten indskrænke kommunernes og amtskommunernes udskrivningsret til alene at omfatte indkomsts-katten. Der er, når der bortses fra en vis beskedent lettelse af den kommunale administration ved afskaffelse af grundskylden, ikke knyttet egentlige kommunale besparelser til forslaget, og følgen af grundskyldens bortfald må derfor være en tilsvarende provenumæssig forhøjelse af den kommunale indkomstskat. Provenuet af den kommunale og amtskommunale grundskyld for 1981 er budgetteret til i alt 4,6 mia kr. Det er nogenlunde uændret i forhold til 1980, og i forhold til den almindelige prisudvikling er der i virkeligheden tale om et reelt fald i provenuet på op imod 9 pct. Hvis man tænkte sig dette beløb dækket ind ved en forhøjelse af indkomstskatten, ville der blive tale om en stigning i de gennemsnitlige kommunale og amtskommunale udskrivningsprocenter på henholdsvis 0,8 og 0,9 procentpoints. Det svarer til en stigning i indkomstskatten på 4,3 pct. for kommunernes vedkommende og 12,7 pct. for amtskommunernes vedkommende i gennemsnit.

[Indenrigsministeren]

Der henvises i bemærkningerne til de forventede meget kraftige stigninger i ejendomsvurderingerne i forbindelse med gennemførelsen af den 17. alm. vurdering til næste år og den deraf følgende store belastning af husejerne. Hertil er nok for det første at bemærke, at selv om det naturligvis er vanskeligt på nuværende tidspunkt at forudsige resultaterne af den 17. alm. vurdering, så er der ting, der tyder på, at stigningerne i ejendomsvurderingerne vil blive væsentlig mindre, end det var tilfældet ved den 16. alm. vurdering. Derudover er der også grund til at minde om, at det hidtil har været et helt fast mønster, at kommunerne i betydeligt omfang har kompenseret forhøjelsen af grundværdierne ved en ny vurdering med en nedsættelse af grundskyldpromillerne.

For amtskommunernes vedkommende har grundskyldpromillen som bekendt været fastsat ved lov, siden den 16. alm. vurdering trådte i kraft. Endelig er det vel også på sin plads her at henlede opmærksomheden på, at ejendomsskatternes andel af det samlede kommunale skatteprovenu i løbet af 1970'erne er blevet omtrent halveret, så den i dag kun udgør godt 9 pct.

Hvad angår bemærkningerne om grundskatternes belastning af de ældre husejere med beskedne indtægter, vil jeg godt henvise til den såkaldte parcelhuslov, der giver adgang til at lade ejendomsskatterne indefryse i ejendommen, og til loven om boligydelse for pensionister.

Endelig er jeg ikke enig med forslagsstillerne i, at der skulle være en væsensforskel mellem ejendomsbeskatningen af industrivirksomheder og jordbrugsejendomme. For det første skal der naturligvis betales grundskyld af industrigrunde såvel som af andre ejendomme, men dertil kommer, at industrivirksomheder i modsætning til jordbrugsejendomme kan pålignes dækningsafgift af bygningsværdien – ofte med ret anseelige beløb.

Jeg kan, som det fremgår af det, jeg har sagt i dag, ikke medvirke ved gennemførelse af det fremsatte forslag. Vi er fortsat af den opfattelse i regeringen, at kommunerne også fremover bør have adgang til at udskrive såvel ejendomsskatter som indkomstskatter.

Egon Jensen (S):

Jeg forstår, at vi skal diskutere dette forslag i mange år fremover, for det siges jo, at det bliver fremsat, indtil det engang bliver vedtaget. Jeg skal nok lade være med ved denne lejlighed at citere humorister for, hvad de har sagt, af frygt for at det bliver udlagt som egne erfaringer – hvor urbant det end kan være med menneskelige funktioner og den slags ting. Nu drejer det sig om forslaget om ejendomsskatter, og indenrigsministeren har jo fortalt, hvad det drejer sig om: aftrapning fra 1985 med $\frac{1}{5}$, og jeg må sige, at grundskyld i og for sig ikke er en skat, men derimod en brugsafgift af et stykke af Danmarks jord, som ingen andre har adgang til. Rent bortset fra, at de 4,6 mia kr., som grundskylden indbringer, skal udskrives som direkte indkomstskat og dermed ikke er en lettelse, kan vi ikke gå ind for forslaget. Vi er tværtimod tilhængere af, at man i samtlige kommuner i landet får en minimumsgrundskyldpromille, og at man altså ikke bare ophæver grundskylden rundt omkring.

Til glæde for hr. Erhard Jakobsen, som jeg forstår efter fremsættelsen har fået en tro væbner i hr. Bollmann, må jeg sige, at forslaget ikke er blevet mere spiseligt af den grund. Vi kan altid diskutere, i hvilket omfang ejendomsskatterne er belastende i forhold til husene, men vores opfattelse er bare den, at det er en betaling for at bruge noget, som andre ikke har ret til at bruge.

Ivar Hansen (V):

Jeg vil gerne sige, at vi i venstre synes, det er et aldeles glimrende beslutningsforslag, centrum-demokraterne her har fremsat i folketinget. Vi har jo set det før, som det allerede er sagt. Det var til behandling den 31. januar i år, og jeg kunne i og for sig nøjes med at henvise til, hvad mit partis ordfører, hr. Fogh Rasmussen, sagde ved den lejlighed; det var en aldeles glimrende tale, som kan læses i Folketingstidende 1979-80, 2. samling, sp. 4472. Der er for så vidt ikke grund til at gøre særlige tilføjelser for mit vedkommende denne gang, men det vil jeg dog godt alligevel, foranlediget dels af ministerens, dels af den socialdemokratiske ordførers udtalelse. Ministeren siger, at med dette forslag har centrum-demokraterne opfyldt den årlige forpligtelse. Socialdemokratiets ordfører siger, at det må vi jo så bære over

[Ivar Hansen]

med, den sag skal vi jo nok diskutere i mange år endnu.

Jeg vil gerne sige, at vi i venstre beklager, at det ikke allerede for længe siden har været muligt i folketinget at samle et flertal, som kunne opfylde de intentioner, som ligger i centrum-demokraternes forslag. Vi kan diskutere gerne til dets gennemførelse. Vi kan diskutere detaljer. Vi kan diskutere det åremål, afløbet skal foregå i.

Når man fra CDs side eksempelvis skriver i pkt. 2 vedrørende ejendomsskatterne på landbrugsejendomme i landzone, at afløbet skal ske over en 5-årig periode fra 1985, må jeg sige, at jeg synes egentlig, at CD er for beskedne. Det er jo et stykke erhvervs politik, der er tale om. Vi har forståelse for, at partiet er bundet i et forlig for øjeblikket frem til 1982, men skulle vi derefter ikke, hr. Erhard Jakobsen, gå lidt hurtigere til værks? Det synes vi egentlig. Vi er fuldkommen enige, når partiet skriver i bemærkningerne, at det er urimeligt, at når en erhvervsdrivende i industrien ikke er pligtig til at betale skat af sine maskiner og andet lignende, der benyttes i produktionen, så skal den erhvervsdrivende i landbrugssektoren betale skat af sin produktionsjord. Det er så sandt, som det er sagt. Det er det synspunkt, vi har hævdet i venstre i mange år. At centrum-demokraterne nu kommer og siger det samme, kan vi kun glæde os over. At det så er lykkedes indtil nu at samle et flertal i folketinget af skiftende partier imod forslag af denne art, skyldes jo nok, at der har været partier, som ud fra vidt forskellige forudsætninger – hr. Flygaard af mere ideologiske grunde, men andre af mere partimæssige, oftest socialdemokratiske regeringer og socialdemokratiske ordførere – har set på dem på den måde, at man har sagt: her er jo et provenutab, og så skal pengene jo skaffes på anden måde. Det er tilsyneladende ikke muligt fra socialdemokratisk side at forestille sig, at det provenutab, der måtte fremkomme på grund af en omlægning eller afskaffelse af denne beskatning, kunne kompenseres igennem besparelser i den offentlige sektor såvel i kommunerne som andre steder.

Jeg kan kun benytte lejligheden til endnu en gang at give hr. Erhard Jakobsen ret i, som det blev sagt under det tidligere punkt på dagsordenen: ejendomsskatterne har ingen eller hvert fald meget ringe for ikke at sige ingen indflydelse på prisdannelsen for

eller på priserne i det hele taget på fast ejendom. Det er en illusion at fremføre påstande af den art. Jeg synes også, det er rimeligt at sige, at med den beskatningsforms afskaffelse, vi her drøfter, kunne vi afskaffe en beskatning, der så typisk vender den tunge ende nedad i indkomstskalaen.

Flemming Jensen (KF):

Det er meget rart, synes jeg, at møde ordholdende mennesker. Jeg tænker naturligvis på, at hr. Erhard Jakobsen i tidernes morgen lovede eller garanterede, eller hvilke ord man nu vil anvende, at centrum-demokraterne ville fremsætte dette forslag gang efter gang, indtil det måtte finde et flertal herfor i salen. Det skal bestemt ikke være det konservative folkepartis skyld, hvis centrum-demokraterne skal fortsætte dette virke mange år endnu, for som jeg sagde allerede sidste gang, sagen var fremme, ser vi med megen sympati på intentionerne, også selv om vi må sige, at selv en fiksering af grundskylden mange steder i virkeligheden vil være urimelig hård. Der er problemer – vi har nævnt det før – for sommerhuskommuner og andet, men jeg vil godt understrege, at også det konservative folkeparti adskillige gange har fremhævet og også vil gøre det nu, at vi er modstandere af denne skat, og vi er modstandere af skat på produktionsjord; også den jord, industrien ligger på, er produktionsjord. Forslaget vil efter vor opfattelse have mange gavnlige virkninger, også for vores konkurrenceevne. Vi arbejder gerne positivt videre med det og helst i år, for sjældent har situationen vel krævet det mere end netop nu.

Thorndahl (FP):

Forslaget er jo i det væsentlige en genfremsættelse, og fremskridtspartiet har ved tidligere lejligheder afvist forslaget. Vor begrundelse for denne afvisning har først og fremmest været den, at den skattelettelse, som der jo principielt er tale om, og som jo for nærværende er af størrelsesordenen 5 mia kr. på årsbasis, ikke – i hvert fald ikke efter forslaget – er finansieret af tilsvarende besparelser, hvorfor man må antage, at en konsekvens af denne skattelettelse må være, at disse 5 mia kr. overføres til indkomstbeskatningen. Efter vores opfattelse har indkomstbeskatning for længst passeret det samfunds-

[Thorndahl]

økonomiske maksimum og er nået ud over bristepunktet. En ophævelse af jordbeskatning vil derfor efter vor opfattelse gøre indkomstskatteafviklingen vanskeligere. Da fremskridtspartiet prioriterer, som det formentlig er de fleste bekendt, indkomstskatteafviklingen som det allervigtigste i dansk politik, fordi indkomstskattesystemet simpelt hen er, som vi kender det i dag, uadministrerbart, uretfærdigt og uoverskueligt, arbejds- og aktivitetshæmmende, har vi vendt os mod denne afvikling af ejendomsbeskatningen.

Nu har vi jo hørt, at partiet venstre i perioder – også hr. Ivar Hansen i dag – argumenterer for afvikling af beskatningen på landbrugets produktionsjord, som man i hvert fald kalder det, og det er en argumentation, som venstre – sådan har jeg i hvert fald forstået det – har forstærket i den senere tid. Jeg synes i hvert fald altid, at det er en stor og glædelig oplevelse at være vidne til partiet venstres politiske retorik. Det er jo løse slag i luften, men de er altid imponerende. Det, der nemlig i den forbindelse er det mest interessante i venstres argumentation og holdning, er, hvad venstre som regeringsparti fik klaret med hensyn til afvikling af beskatning på produktionsjord i VKR-tiden, i tiden under den rene venstre-regering og under SV-regeringen. Hvilke konkrete forslag lå der fra venstres side til afvikling af beskatningen på produktionsjord? Hvor mange forslag fremsatte partiet venstre i disse perioder, hvor venstre havde eller havde del i regeringsmagten, hr. Ivar Hansen? Som reglerne er i dag, har i hvert fald for den ene halvdel af problemets vedkommende kommunerne jo efter lovgivningen fri adgang til at fjerne den primærkommunale grundskyld. Hvis dette skete i alle de danske primærkommuner, hvor partiet venstre besætter borgmesterposten, vil der faktisk, så vidt jeg kan regne ud, være meget få landbrugsejendomme, der skulle betale andet end den amtskommunale grundskyld.

Tilbage er der, i hvert fald set med venstres øjne, i virkeligheden vel alene den amtskommunale grundskyld. Som situationen har udviklet sig inden for landbruget, vil jeg ikke afvise, i hvert fald ikke på forhånd, at vi nu i udvalget vil kunne overveje, om den nuværende amtskommunale grundskyldpromille skulle ændres til en maksimumsgrænse.

Birthe Nielsen (SF):

Centrum-demokraterne har nu genfremsat deres tidligere forslag, og jeg vil da også henviser til, hvad vi sagde fra SFs side den 31. januar 1980, Folketingstidende 1979–80, 2. samling, sp. 4475. Centrum-demokraterne vil vælte byrderne over på lejerne, fordi indkomstskatten vil stige, og vi mener ikke, at de mennesker, som vi har særlig interesse i at tilgodese, dem, der dårligst har råd til at sidde i ejerboliger, skal have endnu flere byrder væltet over sig. Vi mener stadig, at man har masser af fordele, når man sidder i ejerboliger. Jeg tænker her på rentefradrag osv. Her vil man igen ramme lejerne, og det mener vi er asocialt og ganske urimeligt.

En anden ting, jeg vil pege på, er, at byrdefordelingen mellem stat og kommune og kommuner imellem også vil blive forrykket. Vi mener i SF, at det må være op til kommunerne ud fra det befolkningsunderlag, der nu engang findes i de respektive kommuner, at fordele den indtægt, man ønsker fra ejendomsbeskatning eller indkomstbeskatning.

Med hensyn til pensionisterne, som centrum-demokraterne åbenbart har taget til deres hjerte, er der jo, som indenrigsministeren var inde på, allerede taget højde for i den nugældende lov, hvor man kan indefryse ejendomsskatten. Pensionister kan endvidere få boligydelse, såfremt de ligger i en indtægtsgruppe, som berettiger til det. Det skader ikke pensionisterne, det kan højst gå ud over arvingerne, og det synes vi ikke gør så meget i SF. Vi vil som tidligere afvise dette forslag fra centrum-demokraterne.

Aase Olesen (RV):

Også jeg må bedrøve centrum-demokraterne med, at vi ikke har skiftet mening siden 31. januar. Det har vi ikke, fordi vi stadig væk er – efter hr. Ivar Hansens mening – så fantastisk stive og traditionelle i vores tankegang, at vi synes, at tingene skal hænge sammen. Det må være rart at være venstremand for øjeblikket og kunne gå ud og love 7 mia kr. til det ene erhverv og et par mia kr. til forsvaret sådan over et par år, når man ikke skal have det til at hænge sammen. Det må være meget nemt, det kan vi bare ikke rigtig leve op til, så det må vi lade venstre om.

Jeg kan henviser til, hvad jeg sagde i debatten den 31. januar, Folketingstidende 1979–

[Aase Olesen]

80, 2. samling, sp. 4476. Men der er en enkelt moderering, fordi jeg spurgte faktisk den-gang centrum-demokraternes ordfører, om de mon havde hørt om noget, der hed lex Erhard. Det kan jeg dårlig gøre i dag med selveste hr. partiformanden i ordførerstolen, så derfor ved jeg ikke, om jeg skulle benytte lejligheden til at spørge centrum-demokraterne, om der dog ikke er en anden mulighed for at opfylde deres programløfte end at ulejlige 10 ordførere med et forslag, som man ved på forhånd ikke har nogen jordisk chance for at gå igennem. Jeg var i mange år hundepolitisk ordfører for det radikale venstre og henstillede indtrængende til kristeligt folkeparti om nu at holde op med to gange om året at fremsætte det samme forslag, som aldrig nogen sinde kunne blive gennemført. Jeg ved ikke, om man som fikseringspolitisk ordfører kan spørge hr. Erhard Jakobsen, om det er muligt at lave en aftale om, at vi slår forslaget op på søjlen, og at vi så alle sammen går hen og kigger på det to gange om året, så har man opfyldt sit løfte, eller vi skal fortsætte med dette.

Flygaard (DR):

Det kan jo næppe komme som nogen overraskelse for centrum-demokraterne og hr. Erhard Jakobsen, at retsforbundet ikke kan støtte det fremsatte forslag til folketingsbeslutning. Vi går derimod ind for, at man går den anden vej og gennemfører en forhøjelse. Vi mener, at det ville være ønskeligt, at man fik en højere kommunal grundskyld ude i primærkommunerne. Vi synes også, at det ville være rigtigt, hvis man fik fjernet den begrænsning, der er med hensyn til at opkræve amtskommunal grundskyld. Vi så faktisk gerne, at halvdelen af det provenu, man skulle bruge i amtskommunerne i dag, blev opkrævet på grundskyldsvilkår.

Så kom ordføreren for venstre, hr. Ivar Hansen, med en bemærkning om, at denne form for beskatning, som man jo burde afskaffe og for længst burde have afskaffet, vender den tunge ende nedad. Dertil vil jeg gerne sige, at det problem kan man jo da sådan set meget nemt få løst, hvis man fjernede fradragsretten. Så fik man jo vel stort set fjernet det problem, som hr. Ivar Hansen da med rette pegede på.

Hr. Ivar Hansen mente også, at jeg var tilhænger af det ud fra et ideologisk synspunkt, og det vil jeg gerne bekræfte, men det er sådan set kun den mindste del af min begrundelse for at gå ind for en kraftigere beskatning af jordværdierne.

Nu var hr. Ivar Hansen også så venlig at gå en lille smule tilbage i historien. Nu kan det måske være lidt tilfældigt, hvor langt man vil gå tilbage, men jeg synes, at hr. Ivar Hansen godt kunne gå tilbage til ministeriet Neergaard. Så ville han da nok omkring en række grundskyldsbetragtninger finde nogle andre synspunkter end dem, man hørte fra venstres ordfører i dag. Så skal jeg bare slutte med at sige, at de betragtninger, vi i dag hørte fra den socialdemokratiske ordfører, kan vi i hvert fald fuldt ud tilslutte os.

Erhard Jakobsen (CD):

Jeg må først sige, at jeg fægter med åben pande og uden dårlig samvittighed. Jeg har overvundet min dovenskab gennem nogen tid og har mødt så temmelig flittigt her i tinget. Den diskussion, jeg har hørt på i den anledning, får mig ikke til at sige, at dette forslag er spild af medlemmernes tid. Når man skal sammenligne, vil jeg nok mene, at dette forslag er fuldt så vigtigt som meget andet, der er blevet debatteret ved mange andre lejligheder. Derfor er jeg særdeles tilfreds med denne debat.

Jeg har endnu en række gode grunde. Vi står desværre i den situation, at vælgerne to valg efter hinanden har givet flertal i dette ting for partier, som ønsker at sætte beskatningen af fast ejendom i vejret. Så længe det flertal eksisterer, er der god grund til, at man hele tiden konfronterer bl.a. for at holde den anden front tilbage. Der trues jævnlige. Hver gang der tales om arbejdsfri indkomst, er det parcelhusene, man tænker på. Hver gang eller i hvert fald hver anden gang, man taler om spekulationsgevinst, er det parcelhusejerne, man tænker på. Derfor er der god grund til at holde fronten og blive ved med at konfrontere disse folk med de ulemper, der er knyttet til en grundbeskatning, og med den kendsgerning, at tanken om fuld grundskyld hører hjemme i et helt andet årti, på et tidspunkt, hvor alle problemer var lige de stik modsatte af dem, man i og for sig har nu.

[Erhard Jakobsen]

Det er derfor, det er så urimeligt at slæbe videre med det.

Det flertal, der er i tinget, er min ene motivering. Den anden er, at det faktisk kan nytte noget. Nu nævnte ministeren selv, at grundskylden er gået ned, at grundskyldens belastning er gået ned til det halve. Det glæder mig. Det er det, vi gerne vil bidrage til ved stadig væk at arbejde i hvert fald imod, at det skulle gå den anden vej.

Så ved jeg fra gammel tid, så gammel tid, som ikke mange her kan huske, at det kan nytte. Grundstigningsskylden var en lige så hellig ko i dette ting engang, som grundskylden nu er det. Pludselig på to, tre, fire år var den væk. Hvorfor? Fordi vi blev ved og blev ved og blev ved. Jeg tror, det vil gå ligesådan med grundskylden.

Og så endelig, og det er det vigtigste, den aktuelle baggrund. For parcelhusejeren, for lejeren, var det fuldstændigt forkert, hvad ordføreren for SF sagde. Det er gang på gang påvist, at nogle af de store boligselskaber har måttet forhøje lejen med 15 pct., 20 pct., 25 pct., efter at grundskylden er steget efter en ny vurdering, og efter at kommunen ikke, som indenrigsministeren ville give det udseende af, benytter lejligheden til stort set at lade grundskatterne være uforandrede. Det gør de ikke. De nedsætter ganske vist promillen, men kun med halvt så meget, som den skulle have været nedsat, hvis man skulle have bevaret grundskatterne uforandret. De hiver en gevinst hjem allerede i kraft af, at vurderingen kan skjule det for dem. I disse forbindelser er det flere gange kommet frem, at de sociale boligselskabers lejere kommer i knibe, så også dér er det et problem. Det, vi tænker på, er ikke ejere eller lejere, men det er omkostningsniveauet. Man giver omkostningsniveauet et skub. Det vil man opdage, når 17. almindelige vurdering bliver gennemført, selv om den på grund af prisforholdene får et mindre skub end tidligere, men skubbet er der altså stadig væk. Det er den aktuelle politik.

Så er det altså også aktuelt – tallene står i avisen i dag i nogle aviser, og i nogle andre i går – at ny vurdering koster 64 mill. kr., 64 mill. kr., det var altså også en slags penge at spare. Der er ingen grund til at have et vurderingsinstitut, hvis amterne og kommunerne ikke skal opkræve disse penge; man behøver altså ikke at rende rundt og lave al den vur-

dering. Det gør jo kreditinstitutionerne i forvejen, så det har altså også nogen betydning.

Endelig kommer så det i denne situation væsentlige – det kommer jeg til at bedrøve en række partier og også nogle ministre med – at de kommer til at møde forslaget meget snart i en ny skikkelse. Vi har i dag skrevet til regeringen og bedt om, at diskussionen omkring landbrugets ejendomsskatter tages op i den standende diskussion. Det er ikke med henblik på at få det gennemført hverken i 1982 eller senere, men det er nu. Det har vi gjort, og det mener vi, for vi kan ikke se, man kan komme uden om det.

Vi er forpligtede af forliget, det er korrekt, og vi kan ikke tvinge nogen til at gøre noget, det er også korrekt. Men vi mener ikke, man kan diskutere den aktuelle landbrugssituation, og da slet ikke landbrugssituationen i de kommende år, hvis man ikke tager spørgsmålet om den vældige belastning, landbruget er ude for, med. Derfor mener jeg sandelig, at der er særdeles god grund til, at det forslag kommer frem nu. Jeg skal erkende, at det ville have fået en anden ordlyd, hvis vi kunne have afleveret det for 8 dage siden til folketinget. Det er jo ikke vores skyld, at vi har så meget at lave herinde, at det ikke lader sig gøre, men så ville det have været mere nært på de problemer, vi står over for nu, og så ville nok ingen medlemmer have vovet at antyde, at det havde været bedst, om man havde sparet denne debat.

Det må være en lapsus, når både ministeren og andre taler om 4,6 mia kr. og omkring 5 mia kr. Provenuproblemet kan kun være det halve, for det er jo fradragsberettiget. Det kan godt være, tallene er løbet fra mig. Jeg var ikke oprindelig sat til at være ordfører, så jeg har ikke slået tallene efter. Jeg har ikke fulgt med i, hvor stor grundskylden er nu. Men jeg går ud fra, at det tal, ministeren har nævnt, er det provenu, man venter. Det er da klart, at når folk kan trække det fra og trækprocenten ligger omkring 50, så er det kun halvdelen af beløbet, kommuner og amter faktisk taber.

Og så glemte ministeren at gøre opmærksom på, at det ikke er noget, der skulle ske nu, men over 15 år. Det er altså $\frac{1}{15}$ ad gangen, der skal tages, og derefter $\frac{2}{15}$ og $\frac{3}{15}$ osv., hvis vi skulle følge det, som var centrum-demokraternes intentioner. Noget andet er så, at det hele kommer i et nyt perspektiv – det

[Erhard Jakobsen]

skal jeg så vende tilbage til i anden forbindelse – når de oplysninger, som vi har bedt om at få fra regeringen om den byrde, det måtte være for landbruget nu og i fremtiden, kommer frem, så bliver der lejlighed til at få denne debat set i en helt ny vinkel.

Jeg er da selvfølgelig kun glad for, at der var nogen, der belærte mig om, hvor udmærket et initiativ vi tog i Gladsaxe i sin tid, da vi fik gennemført, at pensionister kunne få lempelser – imod socialdemokratiske ministres modstand i første omgang, men det lykkedes at få det igennem alligevel. Men det giver da sandelig ikke nogen begrundelse for at sige, at så er alle ældre mennesker hjulpet. Det er meget muligt, at man har brugt udtrykket pensionister, det er for at få et samlende udtryk. Men der er jo mange andre mennesker, der økonomisk er sidestillet med pensionister, uden at de falder ind under reglerne. Så er der jo endelig også det, at kommunerne fortolker, så vidt jeg husker, det dér ret forskelligt. De stiller helt forskellige betingelser om, hvornår de mener at man falder ind under kategorien og kan få hjælp. Ingen må bruge det som et afvisningsgrundlag over for et forslag, der rummer betydelig mere end lige dette ene punkt med pensionisterne.

(Kort bemærkning).

Flygaard (DR):

Jeg må forstå hr. Erhard Jakobsens bemærkninger derhen, at også han interesserer sig for de arbejdsfrie indkomster. Det er dog glædeligt.

Dernæst den bemærkning, at da grundstigningsskylden i 1960'erne skulle til at give noget, kom den sorte hånd jo desværre. Men forslaget kan jo komme igen.

(Kort bemærkning).

Erhard Jakobsen (CD):

Jeg interesserer mig især for talen om de arbejdsfrie indkomster, fordi der nemlig i parcelhusejernes tilfælde ikke er tale om indkomst, for de kan nemlig ikke sælge deres ejendom og få en fortjeneste, når de skal hen og købe en ny, for så ryger fortjenesten igen. At betegne noget som helst i forbindelse med parcelhus som arbejdsfri, det kan kun de gøre, der aldrig har prøvet at have et parcelhus.

(Kort bemærkning).

Flygaard (DR):

Uanset om man anbringer sine penge i fast ejendom eller man anbringer dem på anden måde, vil hr. Erhard Jakobsen ikke bestride, at man i kraft af en inflationær udvikling kan få flyttet værdier fra kreditor til debitor og dermed få en arbejdsfri indkomst, som næppe ud fra et samfundsmæssigt synspunkt forekommer rimelig.

(Kort bemærkning).

Ivar Hansen (V):

Fru Aase Olesen sagde, at det måtte være rart at være venstremand for øjeblikket, for det var jo vældigt, som vi i venstre kunne slynge om os med milliarderne til højre og venstre. Forsvaret blev nævnt i den forbindelse. Jeg tror, vi skal lade den debat ligge til en anden lejlighed.

Men jeg vil derimod godt sige til hr. Thorndahl, som jo, sådan måtte jeg forstå det, kom til den konklusion, at fremskridtspartiet ikke kunne medvirke til dette forslags gennemførelse, at det skal altså forstås på den måde, at den skat, der i dag hviler på produktionsjord, på et landbrug, der er i store økonomiske vanskeligheder, vil fremskridtspartiet ikke være med til at ændre. Man kan sige, det er et synspunkt, der har en vis interesse i den standende offentlige debat om løsningen af det fundamentale erhvervsproblem for landbrugserhvervet.

Så må jeg jo konstatere, at jeg ikke kan acceptere nogen kritik af, at folketinget skulle drøfte denne sag. Jeg erindrer om, at det er ikke mange år siden, måske højst en 3-4 år siden, at det var meget tæt på et flertal, og dengang havde folketinget ikke nogen principielt væsentlig anderledes sammensætning, end det har nu. Det var en enkelt stemme, der var afgørende for, at der var blevet et flertal i folketinget for at afskaffe den beskatning.

Dette flertal ville jeg da tro kunne opstå igen. Jeg vægrer mig ved at tro, at der, når det kommer til stykket, virkelig kan være et flertal i folketinget for en beskatning, som pålignes, uanset om der er et indkomstgrundlag bag eller ej. Jeg vægrer mig ved at tro, at der kan være flertal for en beskatning, der i

[Ivar Hansen]

så udtalt omfang vender den tunge ende ned ad i indkomstskalaen for ejendomsbesiddere.

(Kort bemærkning).

Thorndahl (FP):

Jeg vil godt med det samme lige gøre en bemærkning til hr. Ivar Hansen. Mig bekendt har venstre i en årrække talt om afvikling af skatten på produktionsjord. Derfor vil jeg gerne nu spørge om, når hr. Ivar Hansen selv bringer det op igen: hvad gjorde venstre i VKR-tiden, i regeringstiden under statsminister Hartling og i SV-tiden for at nedbringe skatten på produktionsjord? Hvor mange forslag var venstre med til at fremsætte i disse perioder, hvor venstre havde direkte del i regeringsansvaret? Det synes jeg kunne være interessant at få oplyst ved denne lejlighed.

Så vil jeg i øvrigt sige til hr. Ivar Hansen, at vore kommunalbestyrelsesmedlemmer landet over i mange henseender er med til, i hvert fald i de udprægede landbrugskommuner, at bringe den primærkommunale grundskyld langt ned.

Jeg vil gøre den bemærkning om hr. Erhard Jakobsens betragtninger omkring de provenumæssige virkninger: det, vi taler om, er i runde tal 5 mia kr. Det er klart, det er et bruttobeløb. Nettovirkningen over for amtskommunerne og primærkommunerne er imidlertid ikke halvdelen af det beløb, for de 50 pct., vi kører med, og det er en meget rimelig størrelsesorden, så vidt jeg er orienteret, består både af den statslige indkomstskat, den amtskommunale og den primærkommunale indkomstskat. Det vil sige, at den reelle provenumæssige virkning for kommunerne og amtskommunerne må være noget i retning af tre fjerdedele af de 5 mia kr. og ikke halvdelen.

(Kort bemærkning).

Ivar Hansen (V):

Det overrasker mig, at hr. Thorndahl, der jo dog nu har været medlem af tinget i en vis periode, tilsyneladende ikke helt har forstået de parlamentariske spilleregler her i folketinget. Venstre har adskillige gange været med til at behandle lovforslag af denne art og har også fremsat lovforslag, men det kan ikke have undgået hr. Thorndahls opmærksomhed, at når man er i regering, enten alene

eller sammen med andre partier, fremsætter man de lovforslag, man kan blive enige om. Sådan har det også været for venstre, at vi har fået de ting frem, som vi har kunnet få frem med et regeringsansvar, og således har det selvfølgelig også været tilfældet for de partier, vi har været i regering sammen med, enten det nu har været socialdemokratiet eller det har været andre partier. Det synspunkt burde hr. Thorndahl egentlig forstå.

Den fg. formand (Keld Andersen):

Jeg tror, vi alle er klar over, at der tildeles korte bemærkninger i den udstrækning, som formanden tillader det. En sidste kort bemærkning til hr. Thorndahl.

(Kort bemærkning).

Thorndahl (FP):

Den skal blive meget kort. Jeg vil gerne forstå hr. Ivar Hansens betragtninger således, at når vælgerne og de politiske muligheder giver venstre mulighed for at få direkte regeringsindflydelse, bliver der ikke talt om at nedbringe skatten på produktionsjord. Det vil jeg gerne tage til efterretning.

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Jeg har kun to bemærkninger at gøre. Den ene er den, at det er en sandhed med modifikation, når det bliver sagt, at bruttobeløbet på 4,6 mia kr. bliver reduceret til det halve. Det gør det ikke, først og fremmest af den grund, at det jo ikke er alle, der kan trække fra. Den, der bor til leje, kan ikke trække ejendomsskatten fra i sin skat.

Jeg vil så gerne sige til sidst, at der er ikke nogen grund til at gøre den kommunale og amtskommunale gennemsnitlige grundskyld til et vældigt problem for hverken landets husejere eller andre. Der er tale om et beløb, der i forhold til den samlede udskrivning til kommuner og amtskommuner periode for periode har været relativt faldende. Jeg sagde i min indledning, at jeg er temmelig sikker på, at der også i de kommende år vil være tale om en relativt faldende andel.

Jeg synes derimod ikke, det er rimeligt at udelukke kommuner og amtskommuner fra den mulighed, at de kan udskrive grundskyld både til amtskommuner og til primærkommuner. Og så kan vi jo ved en passende lejlighed diskutere de andre spørgsmål, som er

[Indenrigsministeren]

blevet gjort til hovedspørgsmål her i dag. Jeg har for mit vedkommende interesseret mig for det, der er på dagsordenen, om man så må sige, nemlig for den kommunale og amtskommunale grundskyld, og da naturligvis især den del af den, som efter min opfattelse er den, der bør diskuteres, nemlig den, der hviler på beboelsejendomme, hvad enten det er til leje eller det er til eje, for de andre spørgsmål er jo spørgsmål, kan jeg forstå, der vil blive behandlet i anden sammenhæng.

Erhard Jakobsen (CD):

Jeg tror, at ministeren er helt klar over, at spørgsmålet om beskatning af produktionsjord er den ene halvdel af forslaget, så det er på dagsordenen i dag, og det var ikke i polemik mod ministeren, at jeg førte dette spørgsmål frem, men det var over for ordførere, der mente, at det var sådan nærmest en lidt utidig diskussion, vi her fik, at jeg bare ville gøre opmærksom på, at den kommer man til at høre mere om i den allernærmeste tid. Det var på den baggrund, jeg førte det frem, og der er vist ikke nogen – det tror jeg heller ikke indenrigsministeren vil benægte, men det er jo uden for ministerens direkte felt – der betvivler, at de kommunale og amtskommunale grundskatter spiller et ganske væsentligt millionbeløbs rolle sammenlignet med landbrugets øvrige omkostninger i den debat, vi i øjeblikket har. Det har vi været inde på en gang tidligere her i tinget.

All right, jeg har så over for beløbet på de 4,6 mia kr. en tilståelse at gøre. Jeg tror, at det stadig væk skal være vores intention, at det egentlig ikke var meningen, at dette skulle koste kommunerne noget. Meningen var, at af dette beløb, som staten årligt betaler, altså bloktilskuddene, skulle der indgå $\frac{1}{15}$ det første år i afviklingsperioden, $\frac{2}{15}$ i det følgende, $\frac{3}{15}$ osv., indtil $\frac{15}{15}$ indgik, og så var det helt forsvundet. Det var med det i hovedet, jeg sagde: det samlede offentlige provenu – så kommer vi i hvert fald nærmere til halvdelen. Jeg erkender selvfølgelig, at ministeren har ret i, at der er nogle af grundskatterne, som ikke er fradragsberettiget, men stort set vil det gælde. Til gengæld kan man også godt sige, at gennemsnitsprocenten ligger måske over de 50, så i hvert fald bliver beløbet ikke af den størrelsesorden, når det er det samlede offentlige provenu, vi taler om, så

bliver provenuproblemet af en anden størrelsesorden. Men all right, det er bagateller. Der har været vigtigere ting fremme i dag, som jeg med glæde har deltaget i diskussionen om.

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Jeg må indrømme, at jeg forstod ikke rigtig den tilføjelse til beslutningsforslaget, som ikke var med i beslutningsforslaget. Jeg må da nærmest forstå det på den måde, at når det ikke skulle koste kommunerne noget, så var det, fordi statens bloktilskud til kommunerne skulle forhøjes tilsvarende. Ja, man kan jo altid få tingene til at nå sammen, så skal der blot udskrives det mere i en eller anden form for skat til staten.

(Kort bemærkning).

Erhard Jakobsen (CD):

Jeg vil lige over for ministeren understrege, at centrum-demokraterne ikke på et eneste tidspunkt har prøvet at fremstille det, som om vi kom med en skattelettelse. Det har der overhovedet ikke været tale om. Der har været tale om en skatteflytning fra et sted over til et andet. Det er det eneste, vi har talt om i denne forbindelse, og jeg beklager naturligvis, at vi ikke har fået det udformet sådan, at det klart fremgår, at det er vores mening, at det er staten, der skal bære en femtendedel og derefter flere femtendedele. Jeg regner det samlede beløb for at være en bagatel i statens samlede regnskaber. Det må det nødvendigvis være, og det understreges af de bemærkninger, ministeren selv har gjort om beskatningens efterhånden ringere og ringere betydning.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling

vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Keld Andersen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:**Den fg. formand (Keld Andersen):**

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Landbrugs- og fiskeriudvalget (26/11 80):

Udtræder: Bollmann (CD)

Ny stedf.: Arne Melchior (CD)

Skatte- og afgiftsudvalget (26/11 80):

Udtræder: Dohrmann (FP)

Nyt medl.: Glensgård (FP)

Boligudvalget (26/11 80):

Udtræder: Glensgård (FP)

Ny stedf.: Dohrmann (FP)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 27. november 1980, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 18.37
